

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN
BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – juli en augustus 2024

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maanden juli en augustus.

1. Discussies voorbij maand in de (Europese) Raad

1.1. De Europese Commissie stelt invoerheffingen op Chinese elektrische voertuigen in

In juli sloten de EU en Singapore de onderhandelingen af over een overeenkomst inzake elektronische handel. Dit is de eerste EU-overeenkomst in haar soort, en weerspiegelt de ambitie van de EU om wereldwijde normen voor digitale handel en grensoverschrijdende gegevensstromen vorm te geven. Ook de publicatie van de tekst van het e-Commerce Agreement is een belangrijke mijlpaal voor de digitale handel. De overeenkomst, bereikt in het kader van de Wereldhandelsorganisatie (WTO), vergemakkelijkt grensoverschrijdende elektronische transacties, neemt belemmeringen voor de digitale handel weg en bevordert innovatie op het gebied van elektronische handel. Tijdens de onderhandelingen zette Vlaanderen zich actief in om tot een akkoord te komen zonder daarbij het belang van audiovisuele diensten uit het oog te verliezen. Ten slotte heeft de Europese Commissie op 4 juli voorlopige compenserende tarieven ingesteld op de invoer van batterijelektrische voertuigen (BEV's) uit China. Op basis van het onderzoek heeft de Commissie geconcludeerd dat de waardeketen van BEV's in China profiteert van oneerlijke subsidiëring. Op 20 augustus heeft de Commissie het ontwerpbesluit tot instelling van definitieve compenserende rechten bekendgemaakt aan belanghebbenden. De Commissie zal nadat zij de opmerkingen van belanghebbenden in overweging heeft genomen, de definitieve bevindingen voorleggen aan de lidstaten. De stemming van de lidstaten is bindend. Uiterlijk op 30 oktober 2024 zullen de definitieve bevindingen van de Commissie worden gepubliceerd.

1.2. Ministers bespreken de competitiviteit van Europa

Tijdens de informele Raad Concurrentievermogen op 9 juli bespraken de Europese ministers voor Industrie en Interne markt onder meer de competitiviteit van de automobielsector. Het debat focuste op elektrische voertuigen, waarbij de lidstaten vooral belang zien bij de vermindering van de kosten, zowel voor de producenten als consumenten. Daarnaast bereidden de ministers ook de nieuwe "European Competitiveness Deal" voor, een kernprioriteit van het Hongaars voorzitterschap. De lidstaten bouwen duidelijk verder op de aangenomen Raadsconclusies industrie onder het Belgisch voorzitterschap. Tot slot bespraken de ministers ook de impact van artificiële intelligentie op het Europees concurrentievermogen, waarbij een groot aantal lidstaten pleit om meer te investeren in onderzoek en ontwikkeling. Bovendien vragen de lidstaten om partnerschappen en internationale samenwerking te bevorderen.

1.3. Informele Raad Leefmilieu bespreekt de aandachtspunten voor de volgende COP29

De EU-ministers van Leefmilieu kwamen op 11 en 12 juli samen voor de informele Raad Leefmilieu in Boedapest. Een eerste werksessie was gewijd aan de voorbereiding van de volgende bijeenkomst van de partijen bij het VN-Raamverdrag inzake klimaatverandering. Er werd onder andere gewezen op het belang van een verbreding van de financieringsbasis en de update van de nationaal bepaalde bijdragen. De tweede en derde werksessie gingen over duurzaam waterbeheer en het tegengaan van grensoverschrijdende vervuiling. Er werd door verschillende deelnemers gewezen op het belang van het tegengaan van vervuiling aan de bron, onder andere door het bannen van problematische chemische stoffen zoals PFAS en de nadruk te leggen op de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de producenten. Deze concepten werden ook vanuit Vlaanderen op tafel gelegd.

1.4. Raad Landbouw bespreekt leefbaarheid en aantrekkelijkheid van plattlandsgebieden

De ministers bevoegd voor landbouw kwamen samen op 15 juli 2024. Op aanzet van het Hongaars voorzitterschap, hield de Raad een gerichte bespreking over manieren om de leefbaarheid van plattlandsgebieden op lange termijn te verbeteren, met bijzondere aandacht voor demografische aspecten. Met deze bespreking wenste het Hongaarse voorzitterschap een van de vijf pijlers van prioriteiten voor landbouw, nl. boervriendelijk beleid, in de verf te zetten. De ministers benadrukten dat de maatregelen in het kader van de tweede pijler van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) belangrijk zijn om de ontwikkeling van plattlandsgebieden te ondersteunen. Hierbij debatteerden ze over maatregelen die deze regio's

aantrekkelijker kunnen maken, waaronder het ondersteunen van startende jonge boeren, digitalisering, het stimuleren van innovatie en het ontwikkelen van zakelijke kansen, diensten en infrastructuur. Ook benadrukten zij dat het GLB moet worden aangevuld met andere EU-, nationale en regionale financiering. Daarnaast besprak de Raad verschillende handelsgerelateerde landbouwvraagstukken. De ministers herinnerden onder meer aan het belang van op regels gebaseerde handel en de bevordering ervan op bilateraal en multilateraal niveau. Meerdere ministers vroegen wel om de meest gevoelige landbouwsectoren van voldoende bescherming te voorzien bij handelsakkoorden. Zij bevestigden ook dat ze Oekraïne blijven steunen en waren ingenomen met de activering van de noodremprocedure.

1.5. Eurogroep neemt verklaring aan over het begrotingsbeleid voor 2025

De Eurogroep van 15 juli hield een gedachtewisseling over de macro-economische ontwikkelingen en het begrotingsbeleid in de eurozone. De voorzitter van de Eurogroep en de voorzitter van het Europees Begrotingscomité (EFB) benadrukten daarbij het belang van een goede implementatie van de hervormde Europese begrotingsregels. In een gemeenschappelijke verklaring vraagt de Eurogroep om geleidelijke en aanhoudende begrotingsconsolidatie door te voeren om de hoge tekorten en schulden te verminderen. Ze dringt erop aan investeringen te behouden of te verhogen en meer inspanningen te leveren om de effectiviteit, kwaliteit en samenstelling van de overheidsuitgaven te verbeteren. De voorzitter presenteerde verder het werkprogramma van de Eurogroep tot en met maart 2025, dat zich richt op economische en begrotingscoördinatie, het versterken van de economische en monetaire unie en de euro als internationale en digitale munt.

1.6. Informele Raad Energie bespreekt geothermie, nationale energie- en klimaatplannen, en weerbare elektriciteitssystemen

De informele Raad Energie vond op 15 en 16 juli plaats te Boedapest. Op de agenda stonden plenaire sessies over drie thema's. De eerste sessie over geothermie werd geopend door de European Geothermal Energy Council, die lidstaten opriep om meer financiering te voorzien voor geothermieproductie. Het Hongaars voorzitterschap benadrukte dat geothermie belangrijk aandeel vormt in het pakket van de zogenaamde basislast (het niet-fluctuerende gedeelte van de elektriciteitsvraag en de daarmee samenhangende productie). Tijdens de tweede sessie over de 'nationale energie- en klimaatplannen' riep België op om het uitfaseren van Russische fossiele brandstoffen sterk te monitoren. Deze oproep vond veel weerklank én expliciete steun bij de lidstaten. De Europese Commissie kondigde aan een roadmap te zullen publiceren voor het behalen van de REPowerEU-doelstellingen. Tijdens de derde sessie gingen de energiministers dieper in op de rol van het elektriciteitssysteem, voortbouwend op de Raadsconclusies die werden aangenomen tijdens het Belgisch voorzitterschap. Tot slot hielden ministers een lunchdebat over de competitiviteit van Europese bedrijven.

1.7. De ECOFIN-Raad plaatst België op het strafbankje

De Raad Economische en Financiële Zaken (ECOFIN) keurde op 16 juli, in het kader van het Europees Semester, de landspecifieke aanbevelingen goed voor elke lidstaat. Met enige vertraging nam de Raad op 26 juli, via een schriftelijke procedure, ook besluiten aan om België en zes andere lidstaten (Frankrijk, Hongarije, Italië, Malta, Polen en Slowakije) in de buitensporigtekortprocedure te plaatsen. België zit dus nu officieel op het zogenaamde budgettaire strafbankje. De Raadsaanbevelingen om de vastgestelde buitensporige tekorten te corrigeren gaan normaliter samen met de besluiten tot opening van de buitensporigtekortprocedure. Uitzonderlijk zullen deze deel uitmaken van het herfstpakket eind november om afstemming op de in te dienen budgettaire-structurele plannen van de lidstaten mogelijk te maken. Daarnaast presenteerde het Hongaarse voorzitterschap zijn programma. De lidstaten spraken over het algemeen hun steun uit, al uitte het merendeel ook kritiek over het

gebrek aan aandacht voor Oekraïne als strategische prioriteit. Tijdens het terugkerende agendapunt over de oorlog in Oekraïne werd onder meer de voortgang besproken in de uitwerking van het G7-akkoord. Dit akkoord handelt over het gebruik van de buitengewone rente-inkomsten van geïmmobiliseerde tegoeden van de Russische Centrale Bank voor een lening aan Oekraïne ter waarde van 50 miljard dollar.

1.8. EPSCO-Raad keurt landenspecifieke aanbevelingen goed en bespreekt sociale inclusie

Tijdens de EPSCO Raad van 16 juli 2024 vonden er twee ministeriële debatten plaats. Het eerste debat ging over het tekort aan arbeidskrachten en vaardigheden in de EU. Daar werd de nadruk gelegd op de redenen achter het feit dat sommige jongeren niet aan het werk of in opleiding zijn, en het belang van oudere werknemers langer op de arbeidsmarkt te houden. In het tweede debat kwam de sociale inclusie van personen met een beperking op het Europees en nationaal niveau aan bod. Er werd gediscussieerd over het belang van het activeren van ondervertegenwoordigde groepen op de arbeidsmarkt, ook met het oog op een betere sociale inclusie van deze groepen. Wat de oudere werknemers betreft, maakten verschillende ministers melding van maatregelen om een pensioen deels te combineren met werken om zo het langer werken te stimuleren. Verder heeft de EPSCO-Raad de werkgelegenheids- en sociale beleidsaspecten van de landenspecifieke aanbevelingen van elke lidstaat goedgekeurd in het kader van het Europees Semester. Het informele lunchdebat ging over territoriale cohesie ter bevordering van sociale integratie. Ministers bespraken het optimaal gebruik van middelen, waaronder Europese fondsen, om territoriale ongelijkheden binnen de lidstaten of hun regio's te verminderen.

1.9. Ministers veroordelen- vredesmissie van Viktor Orbán naar Rusland

Tijdens de Raad Buitenlandse Zaken op 22 juli 2024 werd de Russische agressie tegen Oekraïne besproken, met kritiek op de vredesmissie van Orbán en oproepen voor snellere wapenleveringen en een nieuw sanctiepakket. De Buitenlandministers benadrukten de verslechtering van de situatie in het Midden-Oosten, uitten brede steun voor de Palestijnse Autoriteit en riepen op tot sancties tegen Israëliische kolonisten. Tijdens de lunchdiscussie met de Europese Investeringsbank werd gepleit voor meer financiering van de Europese defensie-industrie, terwijl zorgen werden geuit over het toekennen van fondsen aan Chinese bedrijven. Ten slotte benadrukte Hoge Vertegenwoordiger Borrell het belang van een langetermijnstrategie voor digitale diplomatie, met nadruk op infrastructuur en cyberveiligheid.

1.13. Ministers bespreken cardiovasculaire ziekten, orgaandonatie en de European Health Data Space

De ministers bevoegd voor volksgezondheid bespraken de risico's en kosten van cardiovasculaire ziekten, en wezen op de verschillen tussen de lidstaten betreffende de algemene daling van het aantal voortijdige overlijdens. Daarnaast vroegen de lidstaten aan de Europese Commissie om verder te werken aan het kankerplan. Verder is orgaandonatie ook voor heel wat lidstaten een moeilijk onderwerp met lange wachtlijsten en vermijdbaar lijden en overlijdens. Bewustzijns campagnes, trainingen, en internationale samenwerking kunnen dit verbeteren. De lidstaten vroegen om het succesvolle actieplan nieuw leven in te blazen. Het Hongaars voorzitterschap kondigde aan dat het in september over beide thema's Raadsconclusies zal voorstellen. Tijdens de lunch signaleerden heel wat lidstaten nog ernstige moeilijkheden om de nog niet gepubliceerde Verordening over de European Health Data Space te implementeren. De Europese Commissie erkende dat het een complex proces van implementatie wordt, en dat samenwerking tussen de lidstaten nodig zal zijn. Ze nodigde lidstaten expliciet uit om problemen te signaleren. Op het vlak van financiering verzekerde de Europese Commissie dat er middelen zijn voorzien in het budget, maar dat die gelimiteerd zijn.

1.14. Informele Raad Buitenlandse Zaken besprak de Russische agressie tegen Oekraïne, de situatie in het Midden-Oosten en Venezuela

Tijdens de informele Raad Buitenlandse Zaken op 29 augustus 2024 werd de Russische agressie tegen Oekraïne besproken. Op de agenda stonden de militaire steun van de EU aan Oekraïne, het gebruik van de Europese Vredesfaciliteit, sancties tegen Rusland en de steun aan de energiesector in Oekraïne. In de discussie over het Midden-Oosten werd de noodzaak van een staakt-het-vuren en vrijlating van gijzelaars in Gaza besproken. Het bevorderen van een tweestatenoplossing en het versterken van de EU-rol in het vredesproces waren centrale thema's. Daarnaast sprak de Raad over de humanitaire situatie in de Gazastrook. Specifiek werd stilgestaan bij de polio-uitbraak in de Gazastrook. Ook besprak de Raad de situatie op de Westelijke Jordaanoever, sancties tegen kolonisten, waaronder twee ministers van het Israëliësch kabinet. Daarnaast bespraken de ministers ook de situatie in Venezuela. De Raad sprak tijdens de lunch met de minister van Buitenlandse Zaken van Turkije, Hakan Fidan, over actuele politieke kwesties tussen de EU en Turkije. Tijdens de informele defensieraad werd het EU-steunpakket aan Oekraïne, de financiering van het EU-satellietcentrum, operationele inzet binnen het Gemeenschappelijk Veiligheids- en Defensiebeleid, en capaciteitsopbouw van de Europese defensie-industrie besproken.

2. Ontwikkelingen inzake EU-regelgeving

2.1. Commissievoorstellen

In juli en augustus 2024 werd één voorstel van richtlijn gepubliceerd.

- Het elektronische certificaat van vrijstelling van belasting over de toegevoegde waarde
- In juli en augustus 2024 werden drie voorstellen van verordening gepubliceerd

Deze behandelden volgende onderwerpen:

- Vangstmogelijkheden in het kader van het Uitvoeringsprotocol (2024-2029) bij de Partnerschapsovereenkomst inzake visserij tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Guinee-Bissau
- Beveiliging van identiteitskaarten van burgers van de Unie en van verblijfsdocumenten afgegeven aan burgers van de Unie en hun familieleden die hun recht van vrij verkeer uitoefenen
- vangstmogelijkheden voor sommige visbestanden en groepen visbestanden welke in de Oostzee van toepassing zijn en tot wijziging van Verordening (EU) 2024/257 ten aanzien van bepaalde vangstmogelijkheden in andere wateren

2.2. Aangenomen richtlijnen

In juli-augustus 2024 werden vier aangenomen richtlijnen gepubliceerd.

Deze behandelden volgende onderwerpen:

- Zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937 en Verordening (EU) 2023/2859 gemeenschappelijke regels ter bevordering van de reparatie van goederen en tot wijziging van Verordening (EU) 2017/2394 en de Richtlijnen (EU) 2019/771 en (EU) 2020/1828 industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) en Richtlijn 1999/31/EG van de Raad betreffende het storten van afvalstoffen
- Gemeenschappelijke regels voor de interne markten voor hernieuwbaar gas, aardgas en waterstof, tot wijziging van Richtlijn (EU) 2023/1791 en tot intrekking van Richtlijn 2009/73/EG (herschikking)

2.3. Omzetting EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde

In bijlage II staat een stand van zaken van de omzetting van EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde.

Vlaams scorebord

De Europese Commissie publiceert éénmaal per jaar een scorebord. Het scorebord van de Europese Commissie is een rapport van de omzettingsprestaties van de 27 lidstaten, met inbegrip van België. Deze gegevens worden meegenomen tijdens de samenstelling van het "Vlaams scorebord".

Vlaams scorebord december 2024

Het Vlaams scorebord van december 2024 telt 8 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten. Hiervan is 1 richtlijn reeds omgezet.

Vlaams scorebord juni 2025

Het Vlaams scorebord van juni 2025 telt 1 richtlijn die Vlaanderen moet omzetten.

Vlaams scorebord december 2025

Het Vlaams scorebord van december 2025 telt 9 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

2.4. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid moest in juli en augustus 2024 nog maatregelen nemen in 17 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

5 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

12 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

De Vlaamse overheid was in juli en augustus 2024 betrokken in 25 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (= de *afgeronde* inbreukdossiers). Het gaat om:

19 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

6 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

Overzichtstabel - stand van de procedure van de *lopende* inbreukdossiers:

| Stand van de procedure | 31.08.2023 | 30.09.2023 | 31.10.2023 | 30.11.2023 | 31.12.2023 | 31.01.2024 | 29.02.2024 | 31.03.2024 | 30.04.2024 | 31.05.2024 | 30.06.2024 | 31.08.2024 |
|--|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| Ingebrekestellingen | 10 | 8 | 8 | 10 | 9 | 10 | 10 | 9 | 7 | 7 | 7 | 7 |
| Met redenen omklede adviezen | 9 | 11 | 11 | 10 | 10 | 9 | 9 | 9 | 10 | 10 | 10 | 9 |
| Dagvaardingen | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| Eerste veroordeling door het Hof van Justitie | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Ingebrekestellingen na een eerste veroordeling | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Dagvaardingen na een eerste veroordeling | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Tweede veroordeling door het Hof van Justitie | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Totaal aantal inbreukdossiers | 19 | 19 | 19 | 20 | 19 | 20 | 20 | 19 | 18 | 18 | 18 | 17 |

Bijlagen

Meer informatie vindt u als bijlage:

| | |
|------------|--|
| BIJLAGE I | Agenda binnen de (Europese) Raad |
| BIJLAGE II | Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken |

Jan JAMBON

Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management